

Immigració i drets de ciutadania. III Seminari immigració i Europa.

Cloenda
Adela Ros

Adela Ros

*Secretària per a la Immigració,
Generalitat de Catalunya*

Un any després, quan ens hem tornat a trobar les mateixes responsables polítiques per participar en la cloenda d'aquesta edició del Seminari Immigració i Europa, em sembla un bon moment per fer una reflexió conjunta sobre el que ha passat durant aquest any que aviat acabarà. Una reflexió que enguany pren especial interès, perquè ha estat un any d'inflexió fonamental.

En primer lloc, i com ha apuntat Imma Moraleda, s'ha dut a terme un procés de normalització que ens ha tranquil·litzat molt i ens ha deixat amb la sensació de conèixer millor el nostre camp d'acció. Un procés en què hem contribuït i col·laborat les administracions i els agents socials per tal de facilitar el camí a moltes persones que viuen, resideixen i treballen –i deixen els seus impostos– en el nostre país.

En segon lloc, també ha estat un any important per a Catalunya, ja que el 28 de juny es va aprovar el nou Pla de Ciutadania i Immigració 2005-2008. Es tracta d'un pla estratègic que vol articular les polítiques que actuen sobre l'impacte de l'arribada de població estrangera, bàsicament extracomunitària, a Catalunya. Cal recordar que en el nostre país hi ha hagut un notable increment de població –al voltant del mig milió de persones, la major part dels quals procedeixen d'altres continents– des de l'any 2000. La immigració ha passat, doncs, de ser un fenomen anecdòtic a un fet estructural.

Aquest Pla de Ciutadania i Immigració respon, per tant, a un gran repte, a una transformació que afecta ja a totes les esferes de la vida social, política, econòmica i cultural del nostre país. A més a més, es tracta d'una presència molt estable a tot el territori de Catalunya, bàsicament a causa d'un repartiment força equilibrat dels sectors productius on la població estrangera ha trobat les oportunitats laborals i socials que, sens dubte, cercava; la construcció i l'hoteleria en primer lloc, però també el sector agrari, el sector industrial o el sector de serveis d'ajuda a les famílies. Tot això ha fet que les més de 750.000 persones d'origen estranger que el 2005 hi havia a Catalunya representin ja un 12,5% del total de la població i que aquest percentatge sigui present en totes les demarcacions de fora de l'àrea de Barcelona, és a dir, que el repartiment de la població estrangera a Catalunya sigui, a hores d'ara, molt extensiu.

El Pla de Ciutadania i Immigració vol marcar una nova etapa perquè la situació actual així ho requereix. Calen noves respostes, noves propostes, noves idees i noves mesures, perquè ni les xifres ni les circumstàncies són les mateixes que ara fa uns anys. És cert que els darrers anys s'han agreujat alguns problemes com els de l'habitatge o l'escassetat de recursos a l'escola, la sanitat o els serveis socials. També és cert que es comencen a reproduir sistemàticament algunes situacions, com per exemple la presència de treballadores i treballadors estrangers en les ocupacions de més baixa qualificació, bé perquè no hi ha suficient població activa autòctona o bé perquè aquesta no vol ocupar aquests espais. A més a més, la presència de població d'origen estranger també comença a ser molt forta en alguns barris i municipis de Catalunya, i la percepció de la població catalana respecte a la nova immigració també s'ha anat modificant al llarg dels darrers anys. Ni la irregularitat, ni alguns missatges polítics, ni tampoc la manca de reflexos d'alguns governs en els seus diferents àmbits, no han contribuït gaire a tranquil·litzar una població que veu, dia darrere dia, com es modifica el seu món, el seu entorn més immediat. Ara per ara, la societat catalana es troba força dualitzada respecte al fenomen de la immigració: mentre la meitat de la població la veu com el seu problema principal, l'altra meitat la visualitza com una gran oportunitat.

La suma de totes aquestes raons explica per què es va considerar que calia fer un nou Pla de Ciutadania i Immigració, un programa de treball que es va aprovar, per tant, en un moment totalment diferent a l'anterior. D'una banda, perquè la cara de la immigració s'ha modificat clarament amb la incorporació de nous països d'origen i nous perfils d'immigrants, i a més a més sabem que ho continuarà fent durant els propers anys. Però, de l'altra, també era un moment diferent perquè ja no podem visualitzar l'horitzó de la societat catalana sense contemplar la realitat de la immigració. El Pla de Ciutadania i Immigració respon, per tant, a una necessitat d'entendre i de treballar davant d'una realitat diferent i totalment estructural. A més a més, tot i que l'accés amb igualtat d'oportunitats és encara un repte que el mateix Pla defineix com un dels seus objectius fonamentals, ara també és un moment important per gestionar la diversitat cultural que es desprèn de tenir una població cada vegada més plural pel que fa a l'àmbit lingüístic, cultural i també religiós. En aquest sentit, també el moment internacional ha canviat i ens trobem davant d'una situació diferent a la que teníem fa poc més de cinc anys: és obvi que hi ha un abans i un després de determinats fets internacionals que també han afectat al fenomen de la immigració. Finalment, també és important recalcar que ara sabem i reconeixem la importància de crear una ciutadania compartida, és a dir, un projecte comú de societat.

Un tercer element fa d'aquest any, que ara acaba, un punt d'inflexió. Al costat d'aquest ambiciós Pla de Ciutadania i Immigració, durant l'any 2005 s'han destinat nous recursos econòmics al fenomen de la immigració. Em refereixo al fons interterritorial que gestiona la Generalitat de Catalunya conjuntament amb la Secretaria d'Estat i els municipis catalans. En aquest sentit, 2005 es converteix en un punt de referència per a les relacions interadministratives a nivell de relació i de projectes en comú. Però també ha significat una inflexió, lògicament, amb relació a una millora de la coordinació i de la comunicació entre els tres nivells bàsics de les administracions públiques: els ajuntaments, la Generalitat

de Catalunya i l'Estat. Considero que aquest triangle és fonamental per implementar i desenvolupar les polítiques d'immigració, integració i acollida, i crec que hem posat unes bases fortes i estables per fer-ho. L'any vinent, n'estic convençuda, serà un any en el qual podrem construir sobre aquestes bases un edifici de projectes ferm i segur, i sobretot amb beneficis per a tota la ciutadania.

El 2006 serà, per tant, l'any de consolidació de projectes. S'aprovarà el Pla d'Intervenció de l'Estat i haurem de coordinar diverses línies en l'àmbit de la integració. I també espero que Europa ens ajudi una mica més el proper any. Crec que quan els tres nivells d'administració que estem en aquesta taula parlem de consolidar projectes d'integració, no ens ho plantegem solament des d'una perspectiva triangular, sinó també en el si d'un marc més ampli, en l'àmbit europeu. El marc europeu ens ha d'ajudar a marcar línies i a crear criteris. Ens ha d'ajudar a establir un marc únic d'integració.